

Bruksela, 2 lipca 2026 r.
(OR. en)

11475/26

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2026/0189 (COD)

POLCOM 272
CODEC 1384
COEST 537
AGRI 569

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	2 lipca 2026 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2026) 348 final
Dotyczy:	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie tymczasowych środków liberalizacji handlu mających zastosowanie do produktów armeńskich

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2026) 348 final.

Załącznik: COM(2026) 348 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 2.7.2026 r.
COM(2026) 348 final

2026/0189 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie tymczasowych środków liberalizacji handlu mających zastosowanie do
produktów armeńskich**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

W maju i czerwcu 2026 r. Rosja wprowadziła i rozszerzyła ograniczenia w odniesieniu do wywozu szeregu towarów z Armenii, m.in. w odniesieniu do brandy, wina, wody mineralnej i produktów rolnych. Jednocześnie wprowadziła przeszkody w tranzycie niektórych armeńskich towarów przez terytorium Federacji Rosyjskiej. Sytuacja ta wywiera znaczne negatywne skutki na możliwości handlowe Armenii.

Środki wprowadzone przez Rosję znacznie bowiem ograniczyły dostęp Armenii do niektórych jej tradycyjnych rynków, zakłóciły istniejące łańcuchy dostaw i stworzyły poważne przeszkody dla armeńskich eksporterów i producentów. Środki te mają negatywny wpływ na możliwości eksportowe i odporność gospodarczą Armenii, zwłaszcza jeżeli chodzi o małe i średnie przedsiębiorstwa i producentów rolnych, którzy są w dużym stopniu uzależnieni od wywozu produktów objętych ograniczeniami.

Unia potwierdziła swoje zaangażowanie na rzecz wzmocnienia partnerstwa z Armenią i wspierania armeńskiej gospodarki. Zaangażowanie to jest w pełni zgodne z kompleksową i wzmocnioną umową o partnerstwie między Unią Europejską a Republiką Armenii („umowa o partnerstwie”)¹, której celem jest między innymi wspieranie wysiłków Armenii na rzecz rozwoju jej potencjału gospodarczego i ustanowienia wzmocnionej współpracy handlowej z Unią. Niniejszy wniosek jest również zgodny z przyjętym w grudniu 2025 r. strategicznym programem partnerstwa UE–Armenia, w którym za kluczowe priorytety uznano dywersyfikację handlu, rozwój społeczno-gospodarczy, konektywność i odporność.

Przed przedstawieniem niniejszego wniosku Unia uruchomiła już znaczną pomoc finansową i techniczną w wysokości 270 mln EUR w ramach planu odporności i wzrostu gospodarczego Armenii na lata 2024–2027. Pomoc ta jest silnie ukierunkowana na inwestycje w konektywność, odporność i rozwój działalności gospodarczej oraz na wspieranie dywersyfikacji wywozu z Armenii i promowanie armeńskich produktów na nowych rynkach. W duchu solidarności z Armenią w związku z wywieraną obecnie presją zewnętrzną Komisja przygotowuje pakiet wsparcia obejmujący pomoc finansową o wartości ponad 50 mln EUR. Konieczne jest uzupełnienie tych środków o ukierunkowaną liberalizację handlu, aby zapewnić szybkie i wymierne wsparcie armeńskim producentom i eksporterom, poprawić ich dostęp do rynku unijnego, pomóc im w przekierowaniu przepływów handlowych z objętych ograniczeniami szlaków i rynków oraz zwiększyć odporność armeńskiej gospodarki. Komisja przedstawia zatem wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady wprowadzającego środki liberalizacji handlu w formie:

- tymczasowego zawieszenia stawek celnych *ad valorem* w ramach ogólnego systemu preferencji taryfowych plus, z wyłączeniem niektórych produktów wrażliwych i z uwzględnieniem określonych produktów rolnych objętych zakazem przez Rosję oraz
- zniesienia stawek celnych *ad valorem* w odniesieniu do ośmiu produktów rolnych w granicach obowiązujących kontyngentów taryfowych.

¹ Kompleksowa i wzmocniona Umowa o partnerstwie między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Armenii, z drugiej strony (Dz.U. L 23 z 26.1.2018, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2018/104/oj).

Przedmiotowe środki będą obowiązywały przez dwa lata.

Te tymczasowe i wyjątkowe środki przyczynią się do wspierania i wzmacniania istniejących przepływów handlowych z Armenii do Unii. Jest to zgodne z jednym z głównych celów umowy o partnerstwie, którym jest wspieranie wysiłków Armenii na rzecz rozwoju jej potencjału gospodarczego i poprawy współpracy handlowej między stronami umowy.

Środki liberalizacji handlu przewidziane w niniejszym wniosku są zgodne z art. 2 i 9 umowy o partnerstwie, w których jako zasadnicze elementy umowy zapisano obowiązek poszanowania zasad demokratycznych, praworządności, praw człowieka i podstawowych wolności, a także obowiązek zwalczania rozprzestrzeniania broni masowego rażenia.

Co więcej, celem określonych w niniejszym wniosku środków liberalizacji handlu jest zagwarantowanie, w myśl art. 207 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), aby wspólna polityka handlowa Unii była prowadzona w kontekście zasad i celów działań zewnętrznych Unii określonych w art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE).

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Proponowany środek liberalizacji handlu jest zgodny z wdrażaniem umowy o partnerstwie i zawartym w niej zobowiązaniem do zacieśnienia współpracy handlowej między Unią a Armenią oraz wspierania wysiłków Armenii na rzecz rozwoju jej potencjału gospodarczego.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Zgodnie ze strategicznym programem partnerstwa UE–Armenia i umową o partnerstwie Unia podjęła istotne kroki w celu wsparcia odporności, dywersyfikacji handlu i dywersyfikacji gospodarczej Armenii w tym wyjątkowym kontekście, m.in. za pośrednictwem planu odporności i wzrostu gospodarczego na lata 2024–2027 o wartości 270 mln EUR, inwestycji w ramach strategii Global Gateway i partnerstwa na rzecz konektywności, a także dodatkowej pomocy finansowej i ułatwień w handlu zapowiedzianych w odpowiedzi na ostatnie ograniczenia w handlu wprowadzone przez Rosję. Unia zintensyfikowała również współpracę z Armenią w wielu obszarach polityki, w tym w zakresie konektywności, wsparcia dla przedsiębiorstw i wdrażania reform, z myślą o wzmocnieniu odporności społeczno-gospodarczej Armenii i zapewnieniu rozwiązań alternatywnych dla szlaków handlowych i rynków objętych ograniczeniami.

Proponowane rozporządzenie jest zatem zgodne z art. 21 ust. 3 TUE i stanowi realizację wynikającego z tego artykułu zobowiązania Unii do zapewnienia spójności różnych dziedzin jej działań zewnętrznych, a także jest zgodne z art. 207 ust. 1 TFUE, który stanowi, że wspólna polityka handlowa prowadzona jest zgodnie z zasadami i celami działań zewnętrznych Unii. W szczególności jest ono spójne z celem Unii, jakim jest wspieranie partnerów stojących w obliczu zewnętrznej presji gospodarczej, promowanie odporności i zrównoważonego rozwoju oraz pogłębienie stosunków gospodarczych i handlowych z Armenią, jak określono w umowie o partnerstwie i strategicznym programie partnerstwa UE–Armenia.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawę prawną wniosku stanowi art. 207 ust. 2 TFUE.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. e) TFUE wspólna polityka handlowa jest wyłączną kompetencją Unii. Zasada pomocniczości nie ma zatem zastosowania.

- **Proporcjonalność**

Niniejszy wniosek jest niezbędny do wdrożenia wspólnej polityki handlowej i osiągnięcia celu, jakim jest wspieranie Armenii w jej obecnej trudnej sytuacji, również w obszarze wymiany handlowej z Unią.

- **Wybór instrumentu**

Niniejszy wniosek jest zgodny z art. 207 ust. 2 TFUE, w którym przewidziano środki wspólnej polityki handlowej.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post*/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Nie dotyczy.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Nie dotyczy.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Nie dotyczy.

- **Ocena skutków**

Ze względu na wymagającą pilnych działań sytuację w Armenii ważne jest, aby proponowane rozporządzenie weszło w życie jak najszybciej. Nie przeprowadzono zatem oceny skutków proponowanego środka.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Proponowany środek nie prowadzi do zwiększenia obciążenia regulacyjnego dla przedsiębiorstw.

- **Prawa podstawowe**

Preferencyjne traktowanie wynikające z proponowanego środka będzie uzależnione od przestrzegania tych samych podstawowych zasad, co zasady zapisane w umowie o partnerstwie. W szczególności art. 2 i 9 umowy o partnerstwie stanowią, że zasadniczymi elementami umowy są obowiązek poszanowania zasad demokratycznych, praworządności, praw człowieka i podstawowych wolności, a także zwalczania rozprzestrzeniania broni masowego rażenia.

Proponowany środek jest również zgodny z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej.

4. WPLYW NA BUDŻET

Na podstawie wielkości przywozu z Armenii w 2025 r. należy się spodziewać, że Unia utraci mniej niż 3 mln EUR dochodów z ceł rocznie.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Sprawozdania w formie elektronicznej, dotyczące rozwoju dwustronnej wymiany handlowej między UE a Armenią, są dostępne na specjalnych stronach internetowych Komisji Europejskiej².

W niniejszym wniosku proponuje się tymczasowe i wyjątkowe środki liberalizacji handlu w odniesieniu do produktów pochodzących z Armenii, w celu wspierania przepływów handlowych Armenii do Unii w odpowiedzi na ograniczenia i przeszkody obejmujące wywóz z Armenii.

Przewidziano w nim głównie preferencyjne traktowanie taryfowe wybranych produktów, z zastrzeżeniem, że będą one spełniać warunki dotyczące pochodzenia, procedur celnych, współpracy administracyjnej i ewentualnego zawieszenia preferencyjnego traktowania lub wprowadzenia mechanizmów ochronnych.

Przedmiotowy wniosek dotyczy więc przede wszystkim krótkoterminowego środka polityki handlowej i nie ustanawia nowych ram regulacyjnych dla usług cyfrowych, zarządzania danymi, zautomatyzowanych procedur ani cyfrowych usług publicznych.

Jego wdrażanie może opierać się na danych i narzędziach cyfrowych już wykorzystywanych przez państwa członkowskie i Komisję, ale nie nakłada żadnych nowych wiążących wymogów dotyczących stosowania, rozwijania lub dostosowywania takich systemów.

Nie jest wymagany żaden nowy system informatyczny, rozwiązanie cyfrowe ani istotna modyfikacja istniejących systemów. Wszelkie przetwarzanie danych osobowych służyć będzie wyłącznie wspieraniu stosowania i monitorowania tymczasowych środków handlowych i nie będzie stanowić nowego wymogu w zakresie danych ani wymogu cyfrowego.

Ze względu na ograniczony okres obowiązywania i brak nowych wymogów cyfrowych, zasada domyślnej cyfrowości nie ma zastosowania.

• Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)

Nie dotyczy.

• Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku

Celem środka jest, ze względu na wymagające pilnych działań ograniczenia dotyczące armeńskiego wywozu, zwiększenie przywozu z Armenii przez częściowe zawieszenie taryf celnych i należności celnych przywozowych stosowanych w odniesieniu do wymienionych w wykazie armeńskich produktów.

² https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/armenia_en; https://policy.trade.ec.europa.eu/analysis-and-assessment/statistics_en.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie tymczasowych środków liberalizacji handlu mających zastosowanie do produktów armeńskich**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą³,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Podstawę stosunków między Unią a Armenią stanowi Kompleksowa i wzmocniona umowa o partnerstwie między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Armenii, z drugiej strony⁴ („umowa o partnerstwie”). Zgodnie z decyzją Rady (UE) 2018/104⁵, tytuł VI umowy o partnerstwie, który dotyczy handlu i zagadnień związanych z handlem, był tymczasowo stosowany od dnia 1 czerwca 2018 r., zaś w życie wszedł dnia 1 marca 2021 r., po ratyfikowaniu przez wszystkie państwa członkowskie.
- (2) Umowa o partnerstwie stanowi wyraz pragnienia Unii i Armenii dotyczącego ustanowienia wzmocnionej współpracy handlowej, pozwalającej na trwałą współpracę regulacyjną w istotnych obszarach, zgodnie z prawami i obowiązkami wynikającymi z członkostwa w WTO. Jednym z głównych celów umowy jest rozwój handlu. W celu wsparcia i przyspieszenia rozwoju bliższych stosunków gospodarczych z Unią należy zwiększyć przepływy handlowe dotyczące przywozu niektórych produktów.
- (3) W maju 2026 r. Federacja Rosyjska wprowadziła środki handlowe o dużej skali mające wpływ na przywóz i tranzyt kluczowych armeńskich produktów eksportowych, m.in. napojów alkoholowych, wody mineralnej, owoców i warzyw. Środki te znacznie ograniczyły dostęp Armenii do jej tradycyjnych rynków i zakłóciły istniejące łańcuchy dostaw. Sytuacja ta ma negatywny wpływ na możliwości eksportowe Armenii, zwłaszcza w odniesieniu do małych i średnich przedsiębiorstw oraz producentów rolnych, i powoduje poważne ryzyko osłabienia odporności gospodarczej i stabilności społecznej kraju. W ramach umowy o partnerstwie

³ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia xx xx 2026 r. (jeszcze nieopublikowane w *Dzienniku Urzędowym*) oraz decyzja Rady z dnia xx xx 2026 r.

⁴ Dz.U. L 23 z 26.1.2018, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2018/104/oj.

⁵ Decyzja Rady (UE) 2018/104 z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii, i tymczasowego stosowania Kompleksowej i wzmocnionej umowy o partnerstwie między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Armenii, z drugiej strony (Dz.U. L 23 z 26.1.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2018/104/oj>).

i strategicznego programu partnerstwa UE–Armenia⁶ Unia i Armenia zobowiązały się do pogłębienia swoich stosunków gospodarczych i handlowych oraz do wspierania dywersyfikacji handlu i dywersyfikacji gospodarczej. W tym kontekście i w duchu solidarności z Armenią należy stymulować przepływy handlowe i przyznawać koncesje w formie środków liberalizacji handlu w odniesieniu do wybranych produktów armeńskich.

- (4) Zgodnie z art. 21 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej Unia jest zobowiązana zapewnić spójność między różnymi obszarami swoich działań zewnętrznych. Zgodnie z art. 207 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wspólna polityka handlowa ma być prowadzona zgodnie z zasadami i celami działań zewnętrznych Unii.
- (5) Należy zatem wprowadzić środki liberalizacji handlu w formie tymczasowego zawieszenia stawek celnych *ad valorem* zgodnie z listą koncesyjną ogólnego systemu preferencji taryfowych plus, z pewnymi dostosowaniami, takimi jak usunięcie niektórych produktów wrażliwych i włączenie pewnych produktów rolnych objętych zakazem przez Rosję oraz zniesienie stawek celnych *ad valorem* na osiem produktów w granicach obowiązujących kontyngentów taryfowych.
- (6) W celu zapobiegania nadużyciom finansowym uzgodnienia preferencyjne ustanowione niniejszym rozporządzeniem powinny być uzależnione od przestrzegania przez Armenię: wszystkich odpowiednich warunków określonych w niniejszym rozporządzeniu i w umowie o partnerstwie; reguł pochodzenia mających zastosowanie do odnośnych produktów i powiązanych procedur, oraz od zaangażowania Armenii w ścisłą współpracę administracyjną z Unią, zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2015/2446⁷ i rozporządzeniem wykonawczym (UE) 2015/2447⁸.
- (7) Armenia powinna powstrzymać się od: wprowadzania nowych ceł lub opłat o skutku równoważnym oraz nowych ograniczeń ilościowych lub środków o skutku równoważnym; zwiększania obowiązujących poziomów ceł lub opłat lub wprowadzenia jakichkolwiek innych ograniczeń handlu z Unią. W przypadku niespełnienia przez Armenię któregośkolwiek z tych warunków Komisja powinna być uprawniona do czasowego zawieszenia wszystkich lub niektórych uzgodnień preferencyjnych ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.
- (8) Art. 2 i 9 umowy o partnerstwie stanowią, że obowiązek poszanowania zasad demokratycznych, praworządności, praw człowieka i podstawowych wolności, a także obowiązek zwalczania rozprzestrzeniania broni masowego rażenia jest zasadniczym elementem umowy. Należy przewidzieć możliwość tymczasowego zawieszenia uzgodnień preferencyjnych ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu w przypadku niespełnienia przez Armenię któregośkolwiek z postanowień określonych jako zasadnicze elementy umowy o partnerstwie.

⁶ [Unia Europejska i Armenia przyjmują nowy program strategiczny służący pogłębieniu partnerstwa - Rozszerzenie i wschodnie sąsiedztwo.](#)

⁷ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz.U. L 343 z 29.12.2015, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/oj).

⁸ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz.U. L 343 z 29.12.2015, s. 558).

- (9) Z zastrzeżeniem przeprowadzenia przez Komisję oceny w kontekście regularnego monitorowania skutków niniejszego rozporządzenia oraz zainicjowanej w odpowiedzi na właściwie umotywowany wniosek państwa członkowskiego bądź z własnej inicjatywy Komisji, konieczne jest zapewnienie możliwości zastosowania wszelkich niezbędnych środków w odniesieniu do przywozu wszelkich produktów objętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia, który to przywóz ma negatywny wpływ na unijny rynek lub rynek co najmniej jednego państwa członkowskiego w odniesieniu do produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących.
- (10) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do tymczasowego zawieszania uzgodnień preferencyjnych, o których mowa w motywie 5, i do wprowadzania środków naprawczych, w przypadkach gdy przywóz dokonywany na podstawie niniejszego rozporządzenia ma lub może mieć poważny wpływ na unijnych producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁹. Należy przewidzieć możliwość ponownego wprowadzenia, pod warunkiem przeprowadzenia dochodzenia przez Komisję, należności celnych przywozowych na wszelkie produkty objęte zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia, które powodują lub mogą powodować poważne trudności dla unijnych producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących.
- (11) Ze względu na wymagającą pilnych działań sytuację w Armenii niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* na okres dwóch lat,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Środki liberalizacji handlu

Wprowadza się następujące uzgodnienia preferencyjne:

- a) produkty pochodzące z Armenii wymienione w załączniku I dopuszcza się do przywozu do Unii ze zwolnieniem z należności celnych przywozowych *ad valorem*;
- b) produkty pochodzące z Armenii wymienione w załączniku II dopuszcza się do przywozu do Unii ze zwolnieniem z należności celnych przywozowych *ad valorem* w granicach unijnych kontyngentów taryfowych określonych w tym załączniku.

Kontyngentami taryfowymi, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b), zarządza Komisja zgodnie z art. 49–54 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2447.

Artykuł 2

Warunki korzystania z uzgodnień preferencyjnych

Uzgodnienia preferencyjne przewidziane w art. 1 podlegają następującym warunkom:

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- a) przestrzeganie przez Armenię reguł pochodzenia, o których mowa w art. 59–70 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/2446 i art. 113–126 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447.
- Bez uszczerbku dla art. 119 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447 deklaracji na fakturze może również dokonać ormiański eksporter zarejestrowany w unijnym systemie zarejestrowanych eksporterów (REX) zgodnie z odpowiednimi przepisami art. 70, 71, 72, 86, 89 i 91 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447;
- b) zaangażowanie Armenii w skuteczną współpracę administracyjną z Unią, m.in. w działania konieczne do weryfikacji dowodów pochodzenia, w celu zapobiegania ryzyku nadużyć finansowych;
- c) powstrzymanie się przez Armenię od wprowadzania nowych ceł lub opłat o skutku równoważnym lub nowych ograniczeń ilościowych lub środków o skutku równoważnym wobec przywozu pochodzącego z Unii oraz od podnoszenia obecnych poziomów ceł lub opłat lub od wprowadzania wszelkich innych ograniczeń w handlu z Unią, w tym dyskryminujących wewnętrznych środków administracyjnych, chyba że jest to należycie uzasadnione i notyfikowane Komisji oraz
- d) poszanowanie przez Armenię zasad demokratycznych, praworządności, praw człowieka i podstawowych wolności, a także zwalczanie rozprzestrzeniania broni masowego rażenia, o których mowa w art. 2 i 9 umowy o partnerstwie.

Artykuł 3

Tymczasowe zawieszenie

1. Jeżeli Komisja stwierdzi, że istnieją wystarczające dowody naruszenia przez Armenię warunków określonych w art. 2, może w drodze aktu wykonawczego zawiesić całość lub część uzgodnień preferencyjnych przewidzianych w art. 1. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 5 ust. 3.
2. W przypadku gdy państwo członkowskie zwróci się do Komisji z wnioskiem o zawieszenie uzgodnień preferencyjnych ze względu na naruszenie przez Armenię warunków określonych w art. 2 lit. c), Komisja – w terminie czterech miesięcy od złożenia takiego wniosku – przedstawia umotywowaną opinię w sprawie tego, czy zarzut naruszenia warunków przez Armenię jest uzasadniony. Jeżeli Komisja stwierdzi, że zarzut jest uzasadniony, wszczyna procedurę, o której mowa w ust. 1.

Artykuł 4

Środki ochronne

1. Jeżeli produkt objęty art. 1 pochodzący z Armenii jest przywożony na warunkach, które mają niekorzystny wpływ na rynek unijny lub rynek co najmniej jednego państwa członkowskiego w odniesieniu do produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących, Komisja może – w drodze aktu wykonawczego – nałożyć wszelkie niezbędne środki. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 5 ust. 3.

Środek ten może być nakładany na tak długo, jak to jest konieczne, aby przeciwdziałać niekorzystnym skutkom dla rynku unijnego lub rynku co najmniej

jednego państwa członkowskiego w odniesieniu do produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących.

2. Komisja przeprowadza ocenę sytuacji na rynku unijnym lub rynku co najmniej jednego państwa członkowskiego w odniesieniu do produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących w celu nałożenia środków zgodnie z ust. 1. Ocenę taką inicjuje się:

- a) na właściwie umotywowany wniosek państwa członkowskiego zawierający wystarczające dowody *prima facie*, w racjonalny sposób dostępne temu państwu członkowskiemu zgodnie z ust. 3, na przywóz mający niekorzystny wpływ na rynek, o którym mowa w ust. 1; lub
- b) z własnej inicjatywy, jeżeli dla Komisji stało się oczywiste, że istnieją wystarczające dowody *prima facie* na poważny negatywny wpływ przywozu na rynek, o którym mowa w ust. 1.

Ocena, o której mowa w akapicie pierwszym, musi zostać zakończona w terminie czterech miesięcy od dnia jej zainicjowania.

3. Dokonując oceny na podstawie ust. 2, Komisja bierze pod uwagę wszystkie istotne zmiany na rynku, w tym wpływ przedmiotowego przywozu na sytuację na unijnym rynku lub na rynku co najmniej jednego państwa członkowskiego w odniesieniu do produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących. W ocenie uwzględnia się czynniki takie, jak:

- a) stopa i wielkość wzrostu przywozu danego produktu z Armenii w ujęciu bezwzględnym i względnym;
- b) wpływ przedmiotowego przywozu na produkcję i ceny na rynku unijnym lub na rynku co najmniej jednego państwa członkowskiego, przy jednoczesnym uwzględnieniu zmian w przywozie z innych źródeł.

Lista czynników, o których mowa w akapicie pierwszym, nie jest wyczerpująca i w ocenie mogą zostać uwzględnione również inne istotne czynniki.

4. W sytuacji krytycznej, gdy opóźnienie spowodowałoby trudną do naprawienia szkodę na odnośnym rynku, Komisja może tymczasowo nałożyć jakikolwiek niezbędny środek w drodze aktu wykonawczego. Taki środek ochronny może zostać nałożony wyłącznie po złożeniu należycie uzasadnionego wniosku przez państwo członkowskie na podstawie ust. 2 akapit pierwszy lit. a) i jest przyjmowany w ciągu 21 dni od otrzymania wniosku. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 5 ust. 4. Okres obowiązywania tymczasowego środka ochronnego nie może przekraczać 120 dni.

5. Jeżeli w wyniku oceny, o której mowa w ust. 2, Komisja stwierdzi istnienie niekorzystnego wpływu na rynek unijny lub rynek co najmniej jednego państwa członkowskiego w odniesieniu do produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących i zamierza nałożyć ostateczny środek na podstawie ust. 1, publikuje w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zawiadomienie o zamiarze wprowadzenia takiego środka. Zawiadomienie to zawiera podsumowanie najważniejszych wyników oceny oraz określa termin, w którym zainteresowane strony mogą przedstawić swoje uwagi na piśmie. Termin ten nie przekracza dziesięciu dni, licząc od daty publikacji zawiadomienia.

Artykuł 5

Procedura komitetowa

1. W odniesieniu do art. 3 ust. 1 niniejszego rozporządzenia Komisję wspomaga Komitet Kodeksu Celnego ustanowiony na mocy art. 285 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013¹⁰. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W odniesieniu do art. 4 ust. 1 niniejszego rozporządzenia Komisję wspiera Komitet ds. Środków Ochronnych. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 6

Ocena wdrażania środków liberalizacji handlu

Strony będą składać sprawozdania z wdrażania środków liberalizacji handlu ustanowionych niniejszym rozporządzeniem na forum Komitetu Partnerstwa w składzie określonym u umowie o partnerstwie.

Artykuł 7

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się przez dwa lata od dnia jego wejścia w życie.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (wersja przekształcona) (Dz.U. L 269, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).

**OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI „DOCHODY” – W
PRZYPADKU WNIOSKÓW MAJĄCYCH WPŁYW NA BUDŻET PO STRONIE
DOCHODÓW**

1. TYTUŁ WNIOSKU

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie tymczasowych środków liberalizacji handlu mających zastosowanie do produktów armeńskich

2. LINIE BUDŻETOWE

Linia budżetowa po stronie dochodów (rozdział/artkuł/pozycja): Rozdział 12, artykuł 120

Kwota zapisana w budżecie na dany rok: (2026 r.) 21 368 300 000 EUR

3. WPŁYW FINANSOWY

☐ Wniosek nie ma wpływu finansowego

X Niniejszy wniosek nie ma wpływu finansowego na wydatki, lecz ma wpływ finansowy na dochody.

☐ Wniosek ma wpływ finansowy na dochody przeznaczone na określony cel

Wpływ ten jest następujący:

(w mln EUR do jednego miejsca po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Wpływ na dochody ¹¹¹²	Okres 24 miesięcy rozpoczynający się w dniu 1.01.2027 r. (w stosownych przypadkach)
Rozdział 12, artykuł 120	Wpływ na zasoby własne	-5,4

Sytuacja po rozpoczęciu działania					
Linia budżetowa po stronie dochodów	2027	2028	2029	2030	2031
Rozdział 12, artykuł 120	-2,475	-2,97	-	-	-

4. ŚRODKI ZWALCZANIA NADUŻYĆ FINANSOWYCH

¹¹ Podane roczne kwoty muszą być szacunkami opartymi na wzorze lub metodzie, które zostały określone w sekcji 5. Dla roku początkowego kwota roczna jest zwykle wypłacana bez stosowania obniżki lub wypłaty proporcjonalnej.

¹² W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 25 % na poczet kosztów poboru do 2027 r. włącznie i 10 % w następnym okresie, zgodnie z propozycją w COM(2025) 574.

Aby zapobiec nadużyciom finansowym, uprawnienie do korzystania ze środków handlowych przewidzianych w proponowanym rozporządzeniu powinno być uzależnione od przestrzegania przez Armenię wszystkich odpowiednich warunków uzyskania korzyści na mocy przedmiotowego rozporządzenia, w tym reguł pochodzenia mających zastosowanie do danych produktów i procedur z nimi związanych, a także zaangażowania tego państwa w ścisłą współpracę administracyjną z Unią.

5. INNE UWAGI

Obliczenia opierają się na wielkości przywozu w 2025 r. produktów objętych proponowanym rozporządzeniem. Rok 2025 był ostatnim rokiem przed wprowadzeniem autonomicznych środków handlowych.

Na podstawie powyższych obliczeń utratę tradycyjnych zasobów własnych wynikającą z wniosku dotyczącego rozporządzenia szacuje się na 3,3 mln EUR (kwota brutto, z uwzględnieniem kosztów poboru) $\times 0,75 = 2,475$ mln EUR na 2027 r. i 3,3 mln EUR (kwota brutto obejmująca koszty poboru) $\times 0,9 = 2,97$ mln EUR na 2028 r. Kwota netto w dwuletnim okresie objętym przedmiotowym środkiem wynosi 5,44 mln EUR¹³.

¹³ Wpływ na dochody w 2026 r. nie jest brany pod uwagę ze względu na jego ograniczoną wysokość.